

ERILAISTEN MAAILMANKATSOMUSTEN KOHTAAMINEN OHJAUKSESSA

Koonti

Sauli Puukari
Jyväskylän yliopisto

KÄSITTEELLINEN MALLI ERILAISTEN MAAILMANKATSOMUSTEN KOHTAAMISEEN

- Käsitteellinen malli perustuu Kotkavirran & Nyyssösen (1996) jäsenyykseen ihmiskäsitysten ja hyvän elämän välisestä suhteesta sekä van Deurzen-Smithin (1988) jäsenyykseen maailmankatsomuksen neljästä ulottuvuudesta
- Yhdistetty malli ja sen hyödyntäminen monikulttuurisessa ohjauksessa on kuvattu Parkkisen & Puukarin (2005 ja 2007) artikkeleissa

IHMISKÄSITYSTEN JA HYVÄN ELÄMÄN VÄLINEN KYTKENTÄ

- Ihmiskäsitysten ja hyvän elämän välistä suhdetta voidaan kuvata nelikentän avulla (Kotkavirta & Nyysönen 1996):
 - 1) Essentialismi
 - 2) Eksistentialismi
 - 3) Kulturalismi
 - 4) Naturalismi

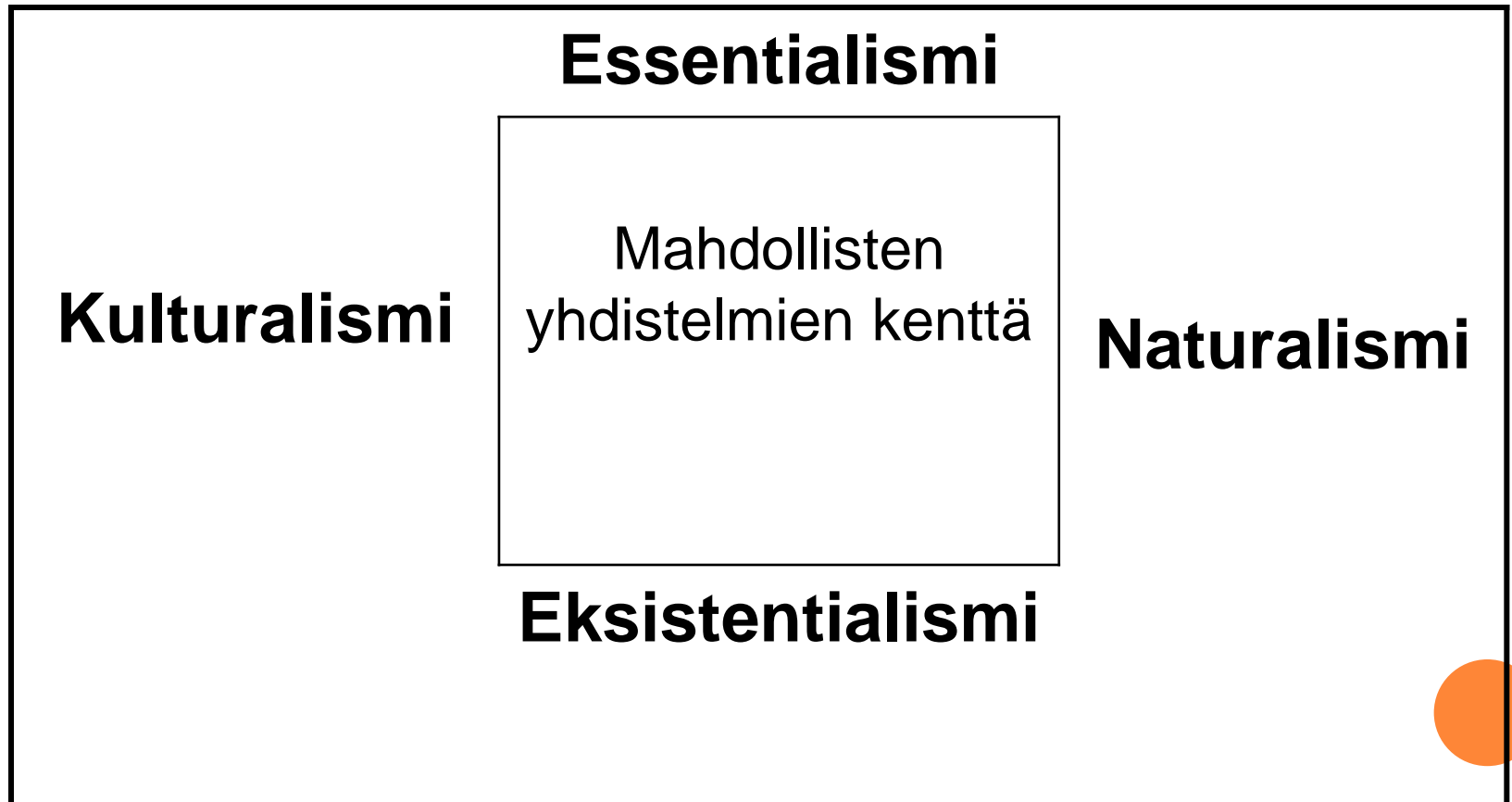

IHMISKÄSITYSTEN JA HYVÄN ELÄMÄN VÄLINEN KYTKENTÄ

- **Essentialismi:** Yksilöillä on oleellisia yhteisiä ominaisuuksia; hyvä elämä on näiden ominaisuuksien toteutumista
- **Eksistentialismi:** Yksilö valitsee itsensä ja hyvän elämänsä
- **Kulturalismi:** Yksilöiden käsitykset hyvästä elämästä rakennetaan heidän kulttuurissaan
- **Naturalismi:** Yksilöillä on luonnollisia tarpeita, joiden tyydyttämisestä hyvä elämä on.

IHMISKÄSITYSTEN JA HYVÄN ELÄMÄN VÄLINEN KYTKENTÄ

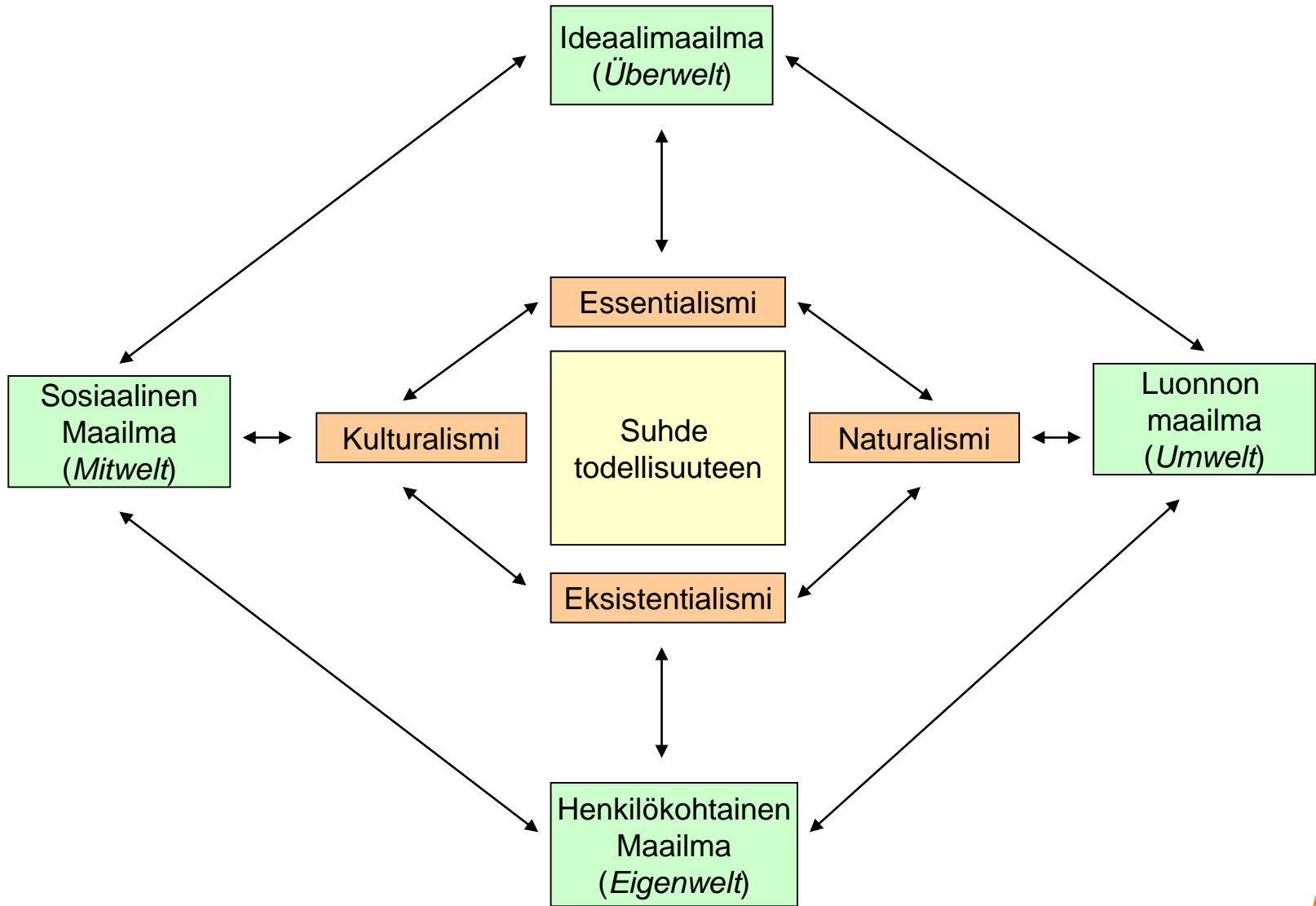
ESIMERKKEJÄ MAAILMANKATSOMUKSEN NELJÄN ULOTTUVUUDEN ELEMENTEISTÄ (VAN DEURZEN-SMITH 1988)

Luonnon maailma <i>Umwelt</i>	Sosiaalinen maailma <i>Mitwelt</i>	Henkilökohtainen maailma <i>Eigenwelt</i>	Ideaalimaailma <i>Überwelt</i>
ruoka/ravitseminen	etninen tausta	minä (self)	spirituaalisuus
lepo/uni	sosiaaliluokka	läheiset ihmiset	Usko/uskonnollisuus
terveys ja sairaus	muut viiteryhmät	tunteet	ideologiat
sukupuoli	Sosiaalinen sukupuoli	ajatukset	filosofiat
seksuaalisuus	kieli	luonteen piirteet	aika ja avaruus
Kunto/heikkous	asuinmaa	ideat	
keho	kulttuurihistoria	pyrkimykset	

ESIMERKKEJÄ MAAILMANKATSOMUKSEN NELJÄN ULOTTUVUUDEN ELEMENTEISTÄ (VAN DEURZEN-SMITH 1988)

Luonnon maailma <i>Umwelt</i>	Sosiaalinen maailma <i>Mitwelt</i>	Henkilökohtainen maailma <i>Eigenwelt</i>	Ideaalimaailma <i>Überwelt</i>
ikäntyminen	perhe	Henkilökohtaisesti merkitykselliset esineet	
luonto	työympäristö	aika ja tila	
aika ja tila	auktoriteetti		
	laki		
	aika ja tila		

KÄSITTEELLISEN MALLIN SOVELTAMISESTA

Käsitteellinen malli:

- Kattaa kulttuurien kirjon, koska siihen sisältyvät peruskysymykset ovat läsnä kaikissa kulttuureissa
- on siinä mielessä moniarvoinen että se esimerkiksi sallii ohjaajan ja ohjattavan säilyttää oman ymmärryksensä todellisuuden luonteesta ja samanaikaisesti mahdollistaa rakentavan vuoropuhelun
- on sekä universaalinen että kulttuurispesifi siinä mielessä, että se ottaa huomioon universaalisuuden peruskysymyksissä ja erot vastauksissa niihin

LÄHDEAINEISTOA

- Parkkinen, J. 2013. Maailmankatsomus ohjauksessa. Opinto-ohjaajiksi opiskelevien kokemuksia maailmankatsomuksen hahmottamisesta. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 481. (<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-5404-8>)
- Parkkinen, J. & Puukari, S. 2007. Erilaiset maailmankatsomukset monikulttuurisessa ohjauksessa. Käsitteellinen malli ja sen soveltaminen ohjaukseen. Teoksessa M. Taajamo & S. Puukari (toim.) Monikulttuurisuus ja moniammatillisuus ohjaus- ja neuvontatyössä. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimusselesteita 36, 23-36. (<http://ktl.jyu.fi/img/portal/7775/G036.pdf>)
- Parkkinen, J. & Puukari, S. 2005. Approaching worldviews in multicultural counselling. Teoksessa M. Launikari & S. Puukari (toim.) Multicultural guidance and counselling. Theoretical foundations and best practices in Europe. Helsinki: Centre for International Mobility CIMO ja Jyväskylän yliopisto: Institute for Educational Research, 117–136. <http://www.cimo.fi/dman/Document.php/~public/Julkaisut+ja+tilastot/English/multiculturalguidanceandcounselling.pdf>

